

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 10. szám
1991. január 12., szombat

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 6,50 forint

A plafon a csillagos ég

Háborús helyzet Vilniusban — Áremelések, kompenzálások
Kamatkörkép — Fáznak a panelben — Családi magazin
Kellenek-e a bölcsődék? — Tiszta vizet...

A litván védelmi minisztérium épületével egyidejűleg a szovjet hadsereg deszantosa elfoglalták a vilnisi sajtó házát és a DOSZAIF szovjet félkatonai szervezet központját is. Vytautas Landsbergis litván elnök környezetéből úgy tájékoztattak, hogy a vilnisi vezetés egyelőre bízik abban: elkerülhető a háború, és a mostani manőverek elsősorban csak demonstratív jellegűek. A litván fővárosban a helyzet a végtelenségig kiegyeződött.

Habár fekete macskája a Perzsa-öböl hallatán szivromot kapott, és egy nitroglicerin tablettát kellett beadni neki, Mona Stein berlini jósnő nem osztja számos politikus és közéleti személyiség borúlátását az iraki konfliktussal kapcsolatban. Kristálygömbje azt „súgja” neki, hogy az ENSZ-ultimátum lejáratá előtti utolsó órákban tovább fog éleződni a helyzet a térségben, ám igazi háborúra nem fog sor kerülni. A német politikusok által is rendszeresen fölkeresett jósnő szerint, ha egyáltalán lesz is durranás a Perzsa-öböl környékén, az csak kis méretű lesz. Szaddám Huszein csupán taktikázik és pókerezik saját, fanatizálható népevel, ám nem olyan ember, aki hajlandó lenne feláldozni magát. Stein asszony több ezer kilométer távolságból is érzi az iraki diktátor belső félelmét. Mindent egybevetve, azt állítja, hogy a Perzsa-öböl térségében néhány órával az ultimátum lejáratá előtt jobbra fordul a helyzet.

Genfből Ammanba utazott pénteken Javier Pérez de Cuéllar. Az ENSZ főtájtára Ammanban töltötte az éjszakát, ma Bagdadban kezdi meg tárgyalásait az iraki vezetéssel, még egy kísérletet téve arra, hogy meggyőzze a bagdadi kormányzatot: vonja ki csapatait Kuvaitból.

A kiszáradt miniszterek sorsát meghatározó elnökségi ülést tartott pénteken a független kiszáradt országos vezetés. Az országos vezetés elfogadta Nagy Ferenc József tárca nélküli miniszterre, Kiss Gyula munkaügyi miniszterre való kinevezését. A földművelésügyi miniszteri posztra Gergátz Elemér a jelölt.

Agrárpiaci változások

A kormány arra törekszik, hogy az eddigi kusza szabályozás helyett fokozatosan az európai normáknak megfelelő agrárpiaci rendtartás lépjen életbe a magyar mezőgazdaságban is — közölte, a kormány ülésén elhangzottakat ismertette Sárossy László, a Földművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára, a szokásos pénteki szövevényi sajtókonferencia meghívott vendége.

A magyar mezőgazdaság

minden szereplőjére egyaránt vonatkozó normatív szabályozást kell meghonosítani. Olyan szektorsemleges szabályokat kívánnak kidolgozni, amelyek nem tesznek különbséget a kistermelők és a nagyüzemek között; a gazdálkodók megítélésének mércéjévé a jövővelmezőségeket teszik meg.

A kormány ülésének egyéb napirendi pontjait ismertette László Balázs szövevényi közölte, hogy a kab-

net új kárpótlási törvényjavaslatot terjeszt a Parlament elé a tavaly decemberben már benyújtott törvényjavaslat helyett. Az új változat intézkedik az állam által 1949. július 8. után okozott károk részleges kárpótlásáról. A tervezet szerint a tulajdoni sérelmet szenvedett emberek számára kárpótlási jegyet állítanak ki az úgynevezett sávosság degresszivitás elve alapján. Ezt a speciális érték-papírt használhatják az egykori tulajdonosok fizetőeszközként az állami tulajdon privatizációjakor. Új szabályok lépnek életbe a földkárpótlás rendezésére. Eszerint nemcsak a tulajdoni sérelmet szenvedettek gyermekei, hanem egyenesági leszármazottai is jogosultak a részleges kárpótlásra. Ugyanez a jog illeti meg a házastársakat is.

Parlament — három napig

Jövő héten hétfőn, kedden és szerdán is plenáris üléssel folytatódik az Országgyűlés rendkívüli ülésszaka — jelentette be Szabad György a ház elnöke szokásos pénteki sajtótájékoztatóján. A január 14-én kezdődő ülés napirendjén várhatóan a társadalombiztosítási törvénnyel kapcsolatos módosító javaslatok szerepelnek. Azért szükséges

a harmadik nap beiktatása, mert ha most nem születik döntés e kérdésben, akkor a nyugdíjasok nem kaphatják meg megemelt járandóságukat februárban. Ugyancsak újdonság: a kormány egy, a társadalombiztosítással összefüggő határozati javaslatot három változatban terjesztett a Tisztelt Ház elé.

A vállalkozók félelme

A helyi adók tovább nővelik a vállalkozók terheit, mostani bevezetésük gátolja az annyira óhajtott gazdasági kibontakozást — ez a véleménye a vállalkozók érdekvédelmi szervezeteinek, a VOSZ-nak és az IPOSZ-nak.

A Vállalkozók Országos Szövetsége szerint ez az adófajta csak úgy töltheti be gazdaságélénkítő szerepét, ha azzal egy időben, és azonos mértékben csökkennek a központi adók. Ez pedig most nincs így — mondotta Pálotás János, a VOSZ elnöke.

Válogatottak

Orbán Viktor, Deutsch Tamás, Rajk László, Haraszti Miklós, Szokai Imre, Katona Tamás, Lippai Pál — ez a sok nagyágyú mind egyet akar vasárnap. Bővebbet a 4. oldalon.

Toronytörténet

Ízlések és...

Már bizonyosra vehető: megépül a „postatorony”, vagyis a Távközlési Igazgatóság mikrohullámon sugárzó adóvevő állomása. Laikus kérdés azért marad bőven: Mi a biztosíték arra, hogy nem dől (szakad) le? Hogy nem káros a sugárzás? Ráadásul, az épületegyüttes esztétikai megjelenését minősítő építészek nincsenek túl jó véleményekkel a tervekről...

A jegyzék, amelyen az önkormányzati szakhatóság a torony építési engedélyének kiadásához szükséges hiányokat sorolta föl, 19 pontot tartalmazott. Ezek részben formai hiányosságok voltak (elmaradt aláírások) — de akadtak köztük olyanok is, amelyek igen lényegesek a torony környékén lakók szempontjából.

vállalkozót. Ettől persze még kávézhatunk, csak nem a város fölött.

Terjengős, sematikus

A toronyhoz kapcsolódó központi épületről is nyilatkozott az ÉSZB, amelyben olyan — szakmai tekintélynek számító — építészek kapnak helyet, akik független, külső szakértőként előzetesen véleményezik a terveket, s a tervezőnek, építési hatóságnak ajánlásokat tesznek az általuk szükségesnek vélt módosításokra.

Nincs túl jó véleményük... (A központ) „tömeg-, burkolatképzése sematikus, helyenként esetleges... alaprajzi terjengős... az egész épület túlméretezett...” Az építészek szerint gazdaságosság és racionalitás nem mindig juttatottak döntő szerepet a tervezésben: 6—800 négyzetméter alapterületet is megtakaríthatnak volna, s az így megspórolt nem kevés pénzből szebb lehetne tenni az épületet, amely „összhatóságban nem éri el azt a színvonalat, amelyet a város méltán elvárhat egy ilyen rangos középülettől.” A terv engedélyezését csak továbbfejlesztés után javasolják.

A jelszó: biztonság

Szeptember végén az Építéstervezési Szakértői Bizottság (ÉSZB) szakvéleményében arról írt, hogy a lakókörnyezet, érdekében olyan biztonsági vizsgálatok és ellenőrzések elvégzését tartja szükségesnek, amelyeket az érvényben levő magyar előírások nem, vagy nem egyértelműen szabályoznak. Ezek közé tartozik például a földrengésbiztonság, a leeső burkolatok veszélye, az alapozás próbaterehelése, a kibocsátott sugárzás szintje stb.

A távközlések az összes kritikus pontra megfélemltek egyetlen kivétellel, s ez az legközelebbi lakóház távolságának kérdése. Valószínű, hogy ez is tisztázódik, hiszen már várják a Közlekedési és Hírközlési Minisztérium felmentő határozatát.

Szépség — törölve

A toronyt olyan túlbiztosítással — és terheléspróbákkal — építik, hogy sem süllyedéstől, sem ledőléstől nem kell tartani. A mikrohullámú sugárzás pedig veszélytelen a környezetre — erről az Országos Frederic Joliot Curie Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutatóintézet adott szakvéleményt.

A toronyról még csak annyit: az esztétikai szempontok már nem is játszottak döntő szerepet, a jóváhagyásnál mindenekelődött a biztonságosság követelményeinek betartását kérték számon. Valószínűleg hasnál volna a tervezés színvonalának, ha a beruházó nem tekint el a tervek verseyeztetésétől, és pályázatot hirdet.

Ami már kicsit szomorúbb: közösségi igényeket nem fog kielégíteni a másfél száz méteres monstrum. Beszéltek ugyan arról, hogy lesz majd ott kilátó, ahol talán még egy kávé, vagy egy üdítőt is meg lehet inni — de nem találtak rá

Ez tehát a független építész véleménye. A Távközlési Igazgatóság vezetői természetesen vitakoznak velük. Álláspontjukat hamarosan ismertjük.

Nyilas Péter

Távhűtés?

Kézzrátétel

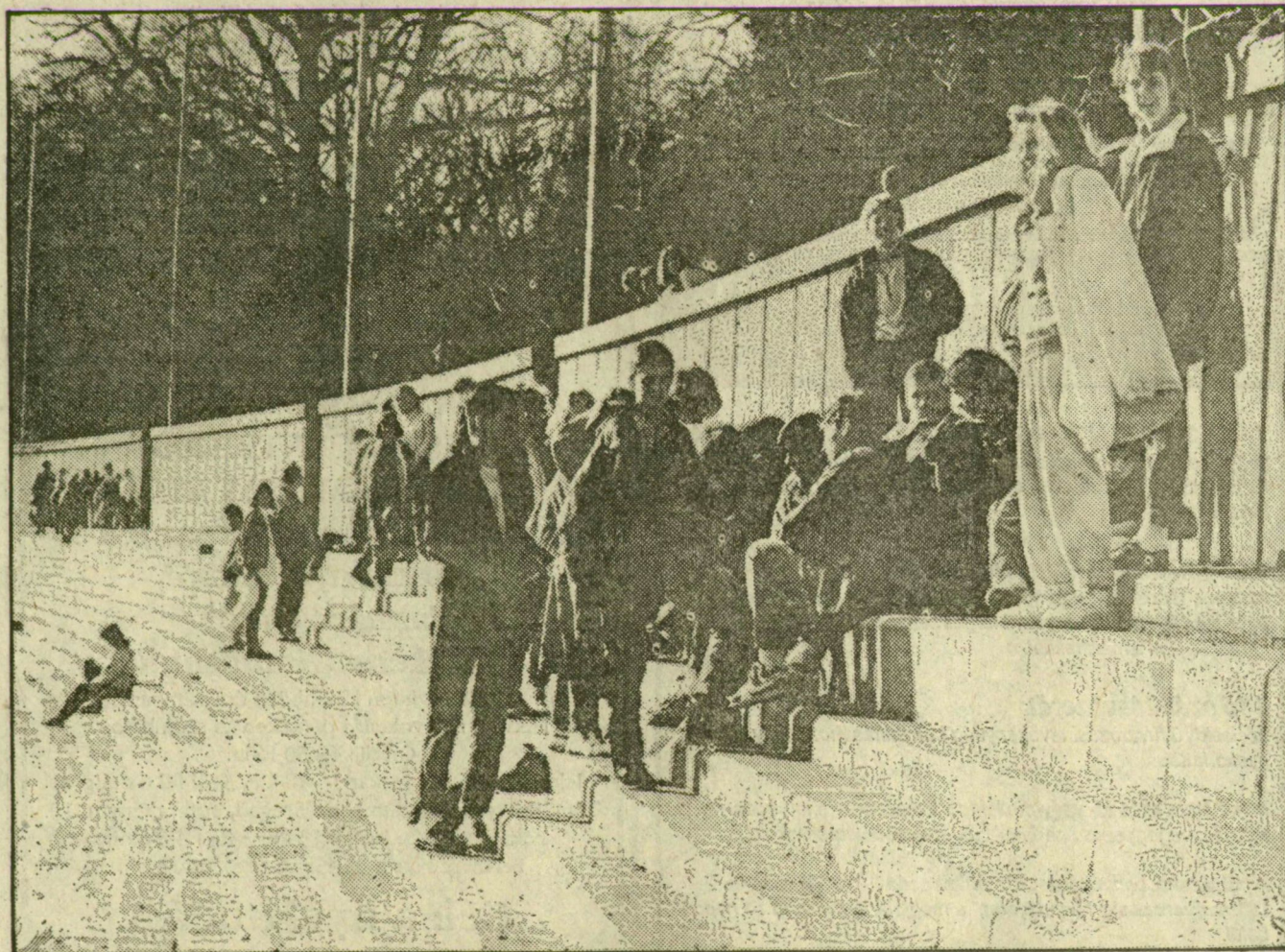
Szerkesztőségünkben csütörtök este, a távhőszolgáltatóknál pénteken délelőtt csörrent a telefon, s a drót túlsó végén arról panaszkodtak a rókusiak (104, 105, 106, 107-es épületekből), hogy érzésük szerint „nem szolgáltatják a távhőt”. Vagyis: fáznak. A lakásban 15 fokot mérnek, és kisgyereket fürdetni nemigen lehet ilyen hidegben.

Szöcs Mihály üzemfenntartási osztályvezető-helyettes elmondta, hogy azonnal utánanéztek a területi hőközpontban, de onnan nem jeleztek fennakadást. A 15 fokos lakáshőmérséklet hírével kételkedéssel fogadta, mert véleménye szerint 4-5 fokos lehüléshez egy-két napos teljes üzemszünet, valamint hideg időjárás szükséges. Azért intézkedtek is: az egyik bejelentőnél hétfőn megméri a hőmérsékletet.

A fázósabb lakók régi panasza, hogy a távhő éjszaka nem fűt. Megtudtuk: nem is kell fűteni... Az érvényes szabályozás ugyanis az, hogy reggel 8 és este 8 óra között kell legalább 20 fokos meleget biztosítani. Ha ez megvan, már nem érheti vád a távfűtőket.

A pénteki, 13,5 fokos melegben 30-40 fokos víz keringett a fűtőtestekben — ezt kézzrátéssel nem érezni melegen. A távhőfogyasztóknak egyébként havonta egyszer ügyis melegük lesz: amikor megkapják a számlát. És hogy ősszel mennyit fizetünk...?

(nyilas)

TAVASZ A TÉLBE

Nagy László felvétele